

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Teze diplomové práce

**Zhodnocení hospodaření vybraných zemědělských
podniků**

Jan Marušák

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Diplomová práce se zabývá zhodnocením a porovnáním hospodaření vybraných zemědělských podniků na základě metod finanční analýzy. Práce je rozdělena do čtyř hlavních částí. První část je zaměřená na teoretickou podstatu finanční analýzy. Druhá část se zabývá charakteristikou výrobně ekonomických podmínek vybraných zemědělských podniků. V třetí části je provedena vlastní finanční analýza pomocí vybraných metod. Závěr práce tvoří zhodnocení a porovnání hospodaření podniků za účetní období roku 2009 - 2013.

Klíčová slova

podnik, finanční analýza, výsledek hospodaření, rentabilita, likvidita, zadluženost, rozvaha, výkaz zisku a ztráty

Cíl práce

Cílem diplomové práce je na základě metod finanční analýzy zhodnotit a porovnat hospodaření vybraných zemědělských podniků a návrh možnosti zlepšení jejich hospodaření.

Metodika

Teoretická část práce obsahuje shrnutí poznatků k dané problematice z odborné literatury zaměřené na oblast finanční analýzy podniku - literární rešerše. Následuje stručná charakteristika výrobně ekonomických podmínek vybraných zemědělských podniků.

V praktické části práce je provedena analýza absolutních ukazatelů (horizontální a vertikální analýza), analýza poměrových ukazatelů (rentabilita, likvidita, finanční stabilita, aktivita) a analýza souhrnných ukazatelů. Podkladové údaje byly získávány z účetních závěrek podniků za sledované období roku 2009 - 2013. Závěr práce obsahuje zhodnocení a porovnání hospodaření podniků a návrh možnosti zlepšení jejich hospodaření.

Charakteristika podniků

K vypracování diplomové práce byly vybrány podniky AGRO Dolní Kralovice, s.r.o., ZES Křivsoudov, s.r.o., a ZOD Hořice. Jedná se o podniky zemědělské prvovýroby, jejichž hlavní činností je rostlinná a živočišná výroba. Hospodaří na rozhraní Středočeského kraje a kraje Vysočina a zemědělskou produkci dlouhodobě navyšují nad úroveň odvětví.

Vlastní rozbor - možnosti zlepšení hospodaření podniků

Podnik AGRO Dolní Kralovice, s.r.o., je prosperující, finančně a majetkově stabilizovaný. Kapitálová struktura je během sledovaného období ze 71 % založena na vlastních zdrojích. Rostoucí rentabilita celkových aktiv překročila v roce 2013 hranici 15 % a dosáhla tak trojnásobku hodnoty odvětví.

Oblast hospodářské činnosti podniku je však nevyrovnaná. Výroba mléka je ve sledovaném období charakterizována nízkou rentabilitou, kterou ovlivňuje i dlouhodobě nízká užitkovost krav. Zde má podnik v růstu produkce v dalším období velké rezervy.

Důležitým úkolem pro podnik je snížení vysoké odepsanosti strojů a zařízení, která dosahuje ve sledovaném období vysokých hodnot přesahujících hranici 0,9. Vysoké opotřebení zvyšuje provozní náklady a snižuje spolehlivost a produktivitu práce.

Podnik ZES Křivsoudov, s.r.o., je finančně méně stabilní a pro věřitele rizikový. Celková rentabilita dosáhla na konci sledovaného období výše 6 %.

Vyšší investice zajišťované především formou úvěrů přivedly podnik k vysoké celkové zadluženosti. Kapitálová struktura podniku je příkloněna průměrně z 80 % k cizím zdrojům. Ukazatele likvidity jsou na nízkých hodnotách a signalizují ohrožení platební schopnosti podniku.

Proto doporučuji snížit vysoké náklady na méně rentabilní výrobu mléka, která tvoří většinu podnikových tržeb. Podnik by měl omezit další investice a veškeré vnitřní zdroje využít ke snížení zadluženosti a dlouhé doby splatnosti závazků.

Podnik ZOD Hořice je relativně finančně a majetkově stabilizovaný, ale závislý na poskytovaných podporách a dotacích, stejně jako většina podniků v odvětví. Jeho činnost je v průměru z 65 % financována vlastními zdroji.

Dosahovaná 8% celková rentabilita se v roce 2013 pohybuje mírně nad úrovní odvětví. Nízký obrat aktiv ukazuje na nízké využití výrobních kapacit podniku. Rezervy je možné hledat i v oblasti produktivity práce. Průměrnou dobu splatnosti závazků, která činí 140 dnů, je vhodné zkrátit.

V oblasti hospodaření dosahuje podnik nižší produkce na úseku rostlinné výroby, což ovlivňují nízké ha výnosy obilovin. Zde má ZOD Hořice v růstu produkce rezervy.

Závěr

Činnost podniků je ovlivňována podmínkami společného trhu EU, kde na ziskovost jednotlivých podniků působí především tvorba cen a poskytování podpor a dotací do zemědělské prvovýroby.

Podniky v odvětví musí do budoucna počítat s pozvolným růstem zemědělské produkce a také s výkyvy cen mléka a obilovin. Vyššího zisku ze zemědělské činnosti bude možné dosáhnout především růstem tržní rostlinné produkce s vyšší přidanou hodnotou a důslednou optimalizací celkových nákladů.

Rozhodujícím úkolem posuzovaných podniků pro následující období bude nákup a držba zemědělské půdy, kterou vlastní pouze cca z 20 %. Vlastnictví půdy je stabilizujícím prvkem především pro menší podniky.

Celková rentabilita odvětví dosahuje v posledních třech letech sledovaného období výše cca 5 %, což neumožňuje převážné části podniků plnit jeden ze základních cílů a to zhodnocování vloženého kapitálu. Tato práce a uvedená navrhovaná opatření by měla přispět ke zlepšení hospodaření posuzovaných podniků.

Seznam odborné literatury

SYNEK, Miloslav. *Manažerská ekonomika*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2007, 452 s. ISBN 978-80-247-1992-4.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Grada, c2011, 143 s. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-3916-8.

MRKVIČKA, Josef. *Finanční analýza*. 2., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2006, 228 s. Finance (Grada). ISBN 80-735-7219-2.

VOCHOZKA, Marek. *Metody komplexního hodnocení podniku*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011, 246 s. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-3647-1.

KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. *Finanční analýza: krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2008, xiii, 135 s. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7179-713-5.

NEUMAIEROVI, Inka a Ivan. Index IN05. In: *Evropské finanční systémy: Sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2005. s. 143-148. ISBN 80-210-3753-9

Seznam webových zdrojů

Český statistický úřad. [online]. [cit. 2014-09-10]. Dostupné z: <http://czso.cz/>

Ministerstvo zemědělství ČR. [online]. [cit. 2014-09-10]. Dostupné z: <http://eagri.cz/>

Ústav zemědělské ekonomiky a informací. [online]. [cit. 2014-09-10]. Dostupné z: <http://uzei.cz/>

Oficiální server českého soudnictví. [online]. [cit. 2014-09-10]. Dostupné z: <http://portal.justice.cz/>